

Un estudi constata el caràcter asimètric del model lingüístic a la Constitució

Article del professor Joan Ridao a la revista *Journal of Constitutional Law*

El professor de la UB Joan Ridao ha publicat a la revista *International Journal of Constitutional Law* (Oxford University Press) un article sobre el plurilingüisme als poders públics de l'estat espanyol. Entre les conclusions, s'assenyala l'escassa presència i promoció de la diversitat lingüística per part de l'administració de l'estat central.

En l'article s'afirma: «s'ha constatat l'absència d'una normativa estatal que garanteixi que totes les persones puguin relacionar-se amb plena validesa i eficàcia jurídica amb els òrgans de l'Estat central o amb les institucions estatals comunes en la llengua oficial que escullin». L'autor afegeix que si bé la Constitució inclou el mandat de protegir la riquesa lingüística de l'estat, aquest precepte «mai ha estat mereixedor d'especial atenció per part del legislador ni dels poders públics en general; de fet hi ha una escassa presència i promoció de la diversitat lingüística en l'àmbit estatal».

En l'article també s'assenyala que el model lingüístic de la Constitució espanyola és asimètric, ja que considera el castellà com a «llengua franca» i com «a eina per crear un vincle d'unió política». «No hi ha un reconeixement del plurilingüisme en tots els àmbits públics, com sí succeeix a Bèlgica, Canadà o Suïssa», afirma Ridao. Un aspecte concret d'aquesta asimetria és que la Constitució estableix el deure de conèixer el castellà, mentre que això no succeeix amb les altres llengües cooficials.

L'autor fa èmfasi en el paper que ha jugat el Tribunal Constitucional. Ridao assenyala que aquest tribunal «havia defensat de forma primerenca l'ús preferent del català a les administracions públiques de Catalunya per 'escurçar la preferència abassegadora que l'ordenament jurídic i la seva interpretació i aplicació atorguen a la llengua castellana'». Posteriorment, però, en la sentència de l'Estatut de 2010, el Tribunal Constitucional va declarar que aquest ús preferent del català suposaria «la primacia d'una llengua sobre l'altra [...] en perjudici de l'equilibri inexcusable entre les dues llengües igualment oficials i que en cap cas poden tenir un tracte privilegiat». «Aquest posicionament de l'alt tribunal està en l'origen de tota la conflictivitat lingüística desfermada en l'àmbit educatiu a partir de 2011», afirma Ridao.

Les possibles vies de solució que apunta l'article de Joan Ridaó són la reforma de l'article 3 de la Constitució Espanyola sobre les llengües de l'estat o bé un desenvolupament de la constitució perquè l'estat s'encaminés a un sistema de llengües nacionals que «fes efectiu» el règim de doble oficialitat.